១– ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌ វប្បធម៌

ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌

ព្រះរាជក្រម

នស/រកម/០១៩៦/២៦

យើង

ព្រះបាទសម្តេចព្រះ នរោត្តម សីហនុ វរ្ម័ន រាជហរិវង្ស
ឧភតោសុជាត វិសុទ្ធិពង្ស អគ្គមហាបុរសរតន៍ និករោត្តម ធម្មិក
មហារាជាធិរាជ បរមនាថ បរមបពិត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានឃើញ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល កម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៩៣ ស្តីពីការតែងតាំងនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទី១ និង នាយករដ្ឋមន្ត្រីទី២
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ១៩៩៤ ដែល ប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១០៩៤/៨៣ ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៤ ស្តីពីការកែសំរួល សមាសភាព រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០៤/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសអោយប្រើច្បាប់ ស្តីពីការរៀបចំទឹកដីនគរូបនីយកម្ម និង សំណង់
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១១ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៥ ស្តីពី ការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ ផ្នែកវប្បធម៌ជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០២៩៥/១២ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ១៩៩៥ ស្តីពីការបង្កើតអាជ្ញាធរដើម្បីការពាររមណីយដ្ឋាន និង រៀបចំតំបន់អង្គរហៅថា "អប្សរា"

- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ ០០១/នស ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៩៦
ស្តីពីការ កំណត់ និង ការចាត់ចែងគ្រប់គ្រងតំបន់សៀមរាបអង្គរ
-បានឃើញច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈដែលរដ្ឋសភាបាន
អនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី ២៥ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៥
- តាមសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលស្នើសុំអំពី សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រីទាំងពីរនិងអំពីទេស
រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកកិច្ចការវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ រៀបចំទឹកដីនគរូបនីយកម្ម
និងសំណង់

ប្រកាសអោយប្រើ

ច្បាប់ស្តីពី កិច្ចការពារបេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តនាសម័យ
ប្រជុំលើក ទី៥ នីតិកាលទី១ ដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុង ដូចតទៅ ÷

ជំពូកទី១

បទបញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា១ :

ច្បាប់នេះមានគោលដៅថែរក្សាការពារបេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ និងសម្បត្តិវប្បធម៌ទូទៅ ប្រឆាំងនឹងការបំផ្លិចបំផ្លាញ ការប្រែក្លាយការខូចរូបរាងការជីករុករក ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ការនាំចេញ និង ការនាំចូល ដោយខុសច្បាប់ ។

មាត្រា២ :

បេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ជាតិគឺជាសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងឬក៏បានរកឃើញនៅក្នុងទឹកដីនៃមាតុភូមិ ។

មាត្រា៣ :

ច្បាប់នេះអនុវត្តទៅលើសម្បត្តិវប្បធម៌ជាចលនៈនិងអចលនទោះជាកម្មសិទ្ធិសាធារណៈក្តី ឬក៏ជាឯកជនក្តី ហើយកិច្ចការពារនេះ គឺជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

លើកលែងតែមានបទបញ្ញត្តិផ្ទុយពីច្បាប់នេះ ច្បាប់នេះអនុវត្តទៅលើសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលជាចំណែកនៃបេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ជាតិតែប៉ុណ្ណោះ ។

មាត្រា៤ :

តាមន័យនៃច្បាប់នេះ សម្បត្តិវប្បធម៌គឺរាល់ស្នាដៃរបស់មនុស្ស និងរាល់ផលិតផលរបស់ធម្មជាតិ ដែលមានចរិតវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈឬសាសនា ដែលជះបញ្ចាំងពីដំណាក់កាលនៃការវិវត្តន៍របស់អារ្យធម៌ ឬរបស់ធម្មជាតិ ហើយដែលកិច្ចការពារសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនេះបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានរៀបរាប់ក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី២
បទបញ្ញត្តិពិសេស

ផ្នែកទី១
ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងនិងប្រតិបត្តិ

មាត្រា៥ :

ការលើកគោលនយោបាយទូទៅ ក្នុងវិស័យសម្បត្តិវប្បធម៌ជាតិ ជាពិសេសដើម្បីការពារ ថែរក្សានិងលើកតំលៃបេតិកភ័ណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ គឺជាភារកិច្ចរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាន់ខ្ពស់ផ្នែក វប្បធម៌ជាតិ (ក.ជ.វ.ជ.) ដែលមានក្រសួងវប្បធម៌ និងវិចិត្រសិល្បៈជាស្ថាប័នប្រតិបត្តិ ។

ដោយខ្មែរនៅតំបន់សៀមរាបអង្គរ ការការពារថែរក្សានិងលើកតម្លៃបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិ ត្រូវប្រគល់អោយអាជ្ញាធរដើម្បីការពាររមណីយដ្ឋាន និងរៀបចំតំបន់អង្គរ ហៅថា អាជ្ញាធរ "អប្សរា" ។

ការសម្របសម្រួលការកិច្ចរវាងក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធដទៃទៀតត្រូវកំណត់ដោយ អនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី២
រមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពារ

មាត្រា៦ :

រមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពាររួមមាន :

-ខឿនដែលមានបុរាណវត្ថុ ឬរមណីយដ្ឋានដទៃទៀតដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ សំរាប់បុរាណវិទ្យា នរវិទ្យា ឬប្រវត្តិវិទ្យាអាចធ្វើការកំណត់ព្រំដែនបាន ។

-ព្រំដែននៃបរិវេណរមណីយដ្ឋានដែលត្រូវការពារត្រូវកំណត់ដោយព្រះរាជក្រឹត្យតាម សំណើរបស់ ក.ជ.វ.ជ. ។

ជំពូកទី៣
បញ្ជីសារពើភណ្ឌ

មាត្រា៧ :

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌ គឺជាការកត់ត្រាបញ្ចូលនូវសម្បត្តិវប្បធម៌សាធារណៈ ឬឯកជន ដែលមានសារៈសំខាន់ខាងផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈឬសាសនា ទោះជាសម្បត្តិទាំងនោះ មិនត្រូវអោយតាក់ថ្នាក់ជាប្រញាប់ក៏ដោយ ។

មាត្រា៨ :

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌនេះ ត្រូវប្រកាសឡើងដោយសេចក្តីសំរេចរបស់អាជ្ញាធរ មានសមត្ថកិច្ចដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤ ។

មាត្រា៩ :

ក្រោយពីបានចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌរួចហើយ ចាំបាច់ត្រូវអោយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬម្ចាស់កាន់កាប់ទ្រព្យសម្បត្តិនោះ ជូនដំណឹងទៅអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមួយខែមុននឹងខ្លួនធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ក្នុងបំណងនឹងលក់ ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ផ្លាស់ប្តូរទីតាំង បំផ្លាញចោល កែប្រែក្លាយផ្លាស់ប្តូររូបរាង ជួសជុល ឬធ្វើការស្តារបនាឡើងវិញនូវសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចប្រឆាំងនឹងសកម្មភាព ខាងលើបែបនេះបាន លុះត្រាតែបានចាត់វិធានការ សមស្របតាមនីតិក្រមចំណាត់ថ្នាក់ ។

មាត្រា១០ :

ការចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌត្រូវទុកជាមោឃៈ បើសិនជាមិនបានបញ្ជូនបន្ថែមនូវសំណើសុំបញ្ចូលចំណាត់ថ្នាក់ជាសម្បត្តិវប្បធម៌ក្នុងរយៈពេលប្រាំមួយខែ ចាប់តាំងពីពេលដែលបាន ជូន ដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍ អក្សរនោះមក ។

ជំពូកទី៤
ចំណាត់ថ្នាក់

មាត្រា១១ :

ចំណាត់ថ្នាក់គឺការកត់ត្រាសម្បត្តិវប្បធម៌សាធារណៈ ឬឯកជនទាំងឡាយដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ហើយកិច្ចការពារនោះគឺដើម្បីបំរើផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ក្នុងវិស័យវិទ្យាសាស្ត្រ ប្រវត្តិសាស្ត្រ សិល្បៈ ឬសាសនា ។

មាត្រា១២ :

សំណើសុំចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលជាអ្នកជូនដំណឹងអោយបានត្រឹមត្រូវជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬអ្នកកាន់កាប់ ។

មាត្រា១៣ :

បន្ទាប់ពីការជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សររួចមក បើសិនជាគ្មានសេចក្ដីសំរេចក្នុងរយៈពេលដប់ពីរខែ សំណើសុំចំណាត់ថ្នាក់នឹងត្រូវទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា១៤ :

ចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវប្រកាសឡើងដោយសេចក្ដីសំរេចរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើសេចក្ដីសំរេចក្នុងរយៈពេលបីខែ គិតចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬម្ចាស់កាន់កាប់បានទទួលលិខិតជូនដំណឹងរបស់អាជ្ញាធរនោះ ។

មាត្រា១៥ :

ចំណាត់ថ្នាក់ ត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ឬម្ចាស់កាន់កាប់ ។ ក្នុងករណីជាចាំបាច់ ត្រូវជូនដំណឹងទៅមន្ទីរអភិរក្សអចលនវត្ថុ (មន្ទីរទទួលបន្ទុកគ្រប់គ្រងបញ្ជីអចលនវត្ថុ) ។

មាត្រា១៦ :

ក្នុងករណីដែលម្ចាស់កម្មសិទ្ធិមិនយល់ព្រម ចំណាត់ថ្នាក់សម្បត្តិវប្បធម៌នៅតែត្រូវធ្វើជាដដែល ។

មាត្រា១៧ :

ការបង់ខាតដែលបណ្ដាលមកពីចំណាត់ថ្នាក់សម្បត្តិវប្បធម៌នេះ អាចត្រូវទូទាត់ជាប្រាក់បំណាច់អោយដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

ពាក្យសុំទារប្រាក់បំណាច់ ត្រូវដាក់មកអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ក្នុងរយៈពេល ប៊ីខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ស្តីពីសេចក្តីសំរេចនៃចំណាត់ថ្នាក់នេះ ។

ចំនួនប្រាក់បំណាច់ខាងលើនេះ ត្រូវកំណត់ដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។

ការតវ៉ាចំពោះសេចក្តីសំរេចស្តីពីគោលការណ៍ ឬពីចំនួនប្រាក់បំណាច់ អាចនឹងធ្វើឡើងនៅចំពោះមុខតុលាការមានសមត្ថកិច្ច ។

មាត្រា១៨ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចធ្វើតារាងសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយជារៀងរាល់ដំណាច់ឆ្នាំ ។

តារាងសម្បត្តិវប្បធម៌ចាត់ថ្នាក់នេះ ត្រូវធ្វើតាមខេត្តនីមួយ ៗ ហើយត្រូវចុះក្នុងរាជកិច្ច ។

ប្រការដែលត្រូវចុះមានជាអាទិ៍ :

- ប្រភេទនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវបានចាត់ជាថ្នាក់
- ទីកន្លែងដែលសម្បត្តិវប្បធម៌នោះស្ថិតនៅ
- គោត្តនាមនិងនាមរបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ
- កាលបរិច្ឆេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ ។

មាត្រា១៩ :

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចាត់ថ្នាក់រួចហើយ មិនអាចកែប្រែបានឡើយ ។

មាត្រា២០ :

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ដែលជាកម្មសិទ្ធិរបស់រដ្ឋ ឬរបស់នីតិបុគ្គល សាធារណៈមិនអាចលក់ ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិបានឡើយ ។

មាត្រា២១ :

ជនណាក៏ដោយដែលលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ ឬត្រូវបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយត្រូវតែ :

- ជូនដំណឹងជាមុនដល់អ្នកទទួល អំពីស្ថានភាពរបស់សម្បត្តិវប្បធម៌ ។

- ជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងរយៈពេល១៥ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីចេញប័ណ្ណលក់ឬ ផ្ទេរដោយបញ្ជាក់ពី គោត្តនាម នាម និងទីលំនៅនៃអ្នកទទួល ព្រមទាំងកាលបរិច្ឆេទនៃការលក់ឬផ្ទេរនោះ ។ បើពុំយកពីបទបញ្ញត្តិខាងលើនេះ ការលក់ឬផ្ទេរនឹងត្រូវចាត់ទុកជាមោឃៈ ។

មាត្រា៦២ :

ការលក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ នូវសម្ភារៈឬបំណែកផ្សេងៗ ដែលផ្ដាច់ចេញដោយខុសច្បាប់ពីសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយ ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ក៏ដូចជារាល់អំពើណា ដែលនាំអោយមានការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ឬកាន់កាប់សម្ភារៈ ឬផ្នែកណាមួយនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ ទៅអោយអ្នកដទៃ ត្រូវទុកជាមោឃៈ និងអសារឥតការ ។

អ្នកដទៃនោះ ត្រូវរួមទទួលខុសត្រូវជាមួយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ក្នុងការរៀបដាក់កន្លែងដើមវិញនូវសម្ភារៈ ឬបំណែកដែលខ្លួនបានទទួល ។ ជននោះគ្មានសិទ្ធិទាមទារជំងឺចិត្តពីរដ្ឋឡើយ ។

មាត្រា៦៣ :

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ពុំអាចត្រូវទទួលការផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែង ការបំផ្លិចបំផ្លាញ ការធ្វើអោយខូចខាត ការប្រែរូបរាង ការទទួលការជួលជុលឬស្ដាបនាឡើងវិញ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដែលជាអ្នកកំណត់លក្ខខណ្ឌ និងត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តការងារនោះឡើយ ។

មាត្រា៦៤ :

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិដែលដាក់ពាក្យសុំការអនុញ្ញាតដើម្បីកែប្រែ ជួសជុលសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយដែលបំរុងចាត់ថ្នាក់ ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ត្រូវដាក់គំរោងប្លង់ព្រមទាំងឯកសារផ្សេងៗទៀត ជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចពិនិត្យនិងសំរេច ។

មាត្រា២៥ :

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវធានាដល់ការការពារសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ។

ចំណាយទាំងឡាយលើការជួសជុល ឬថែទាំសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ គឺជាបន្ទុករបស់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចនឹងចេញសងជាភាគខ្លះ ។ ចំពោះចំណាយទាំងស្រុងជាសមត្ថ-កិច្ចរបស់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

មាត្រា២៦ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជាអ្នកត្រួតពិនិត្យនូវការងារជាបន្ទាន់ ក្នុងការជួសជុលសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ និងទុកអោយគណៈរដ្ឋមន្ត្រីសំរេច ។

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ខាងលើ មិនអាចប្រឆាំងនឹងការអនុវត្តទាំងនោះបានឡើយ ។

មាត្រា២៧ :

អនុភាពនៃការចាត់ថ្នាក់នឹងចាប់មានប្រសិទ្ធិភាព ចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយ លក្ខណ៍អក្សរ ស្តីអំពីសំណើសុំចាត់ថ្នាក់ ។

អនុភាពនោះនៅតែមានតំលៃជានិច្ច ទោះបីសម្បត្តិវប្បធម៌នោះត្រូវប្តូរកម្មសិទ្ធិក៏ដោយ ។

ផ្នែកទី៥
សិទ្ធិទិញបានមុនគេនិងសិទ្ធិដកហូតកម្មសិទ្ធិ

មាត្រា២៨ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមានសិទ្ធិទិញបានមុនគេ លើរាល់ការលក់ដូរសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលចុះបញ្ជីសារពើភណ្ឌរួចហើយ កំពុងស្នើចាត់ថ្នាក់ ឬបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ។

ជនណាដែលមានបំណងនឹងលក់សម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនេះ ត្រូវតែជូនដំណឹងដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ស្ដីពីការលក់នេះក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃជាមុន ។

មាត្រា៦៩ :

ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ គិតចាប់តាំងពីកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលដំណឹង ដែលមានចែងនៅ ក្នុងមាត្រា៦៨ កថាខណ្ឌទី៤ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធ្វើកំណត់បញ្ជាក់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ អំពីការសំរេចចិត្តរបស់ខ្លួន ដើម្បីទិញយកឬមិនទិញយកសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលស្នើលក់តាមលក្ខខណ្ឌនិង តាមថ្ងៃកំណត់ ។

ការខកខានមិនបានឆ្លើយតប ដោយហួសរយៈពេល៣០ថ្ងៃ ដូចបានចែងក្នុងកថាខណ្ឌខាងលើនេះ គឺមានន័យថា ជាការបោះបង់មិនអនុវត្តសិទ្ធិទិញបានមុនគេ ។

មាត្រា៧០ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចដកហូតកម្មសិទ្ធិអចលនសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ដែលត្រូវបានបំរុងអោយធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ ឬបានធ្វើចំណាត់ថ្នាក់រួចហើយ អាចត្រូវបានដកហូតកម្មសិទ្ធិ តាមបែបបទដែលចែងដោយច្បាប់ស្ដីពីការដកហូតកម្មសិទ្ធិ ដើម្បីផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ។

ផ្នែកទី៦

ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុ

មាត្រា៧១ :

ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុផ្សេងៗ អាចអនុញ្ញាត្តិបានក្នុងលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ក្រោយពីមានការយល់ព្រមពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។ បែបបទនៃការធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើ បុរាណវត្ថុ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា៣៦ :

លិខិតអនុញ្ញាតិនេះត្រូវចុះជាអាទិ៍ : គោត្តនាម នាម លំនៅឋានពាណិជ្ជករ សមត្ថភាព ឯកទេស ព្រមទាំងប្រភេទបុរាណវត្ថុ និងមានការបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ពីកន្លែងដែលខ្លួនមាន បំណងប្រកបអាជីវកម្មនេះ ។ លិខិតអនុញ្ញាតិ នេះផ្តល់ជូនសំរាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំ ព្រមទាំងអាចប្រើបន្តមួយឆ្នាំម្តងៗ ហើយពុំអាចបង្វែរទៅអោយអ្នកដទៃបានឡើយ ។

មាត្រា៣៧ :

រាល់ពាណិជ្ជករដែលមានច្បាប់អនុញ្ញាតិ ត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់នូវកាតព្វកិច្ចដូចតទៅ :

ក- បិទសេចក្តីប្រកាសបញ្ជាក់ថា ខ្លួនបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតិអោយធ្វើពាណិជ្ជកម្មបុរាណវត្ថុ នៅត្រង់ទ្វារចូលនៃអាគារលក់ដូររបស់ខ្លួន ។

ខ-មិនត្រូវដាក់បុរាណវត្ថុមួយសំរាប់លក់នៅក្រៅអាគារ ដែលខ្លួនបានច្បាប់អនុញ្ញាតិអោយប្រកបអាជីវកម្ម ។

គ-ចុះជាប្រចាំក្នុងបញ្ជីកត់ត្រាជាលំអិត នូវបុរាណវត្ថុដែលខ្លួនមាន និងសកម្មភាព លក់ចេញ និងទិញចូលរាល់ថ្ងៃ ។

ឃ- ត្រូវបង្ហាញដល់ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនូវសៀវភៅបញ្ជីខាងលើនេះ រាល់ពេលណា ដែលភ្នាក់ងារទាំងនោះទាមទារពិនិត្យ ។

ង- ត្រូវបិទបញ្ញត្តិត្រង់ប្រការស្តីពីការនាំចេញបុរាណវត្ថុ នៅនិងអាគារលក់ដូររបស់ខ្លួន ត្រង់កន្លែងដែលងាយមើលឃើញ ។

ច- បង្ហាញបុរាណវត្ថុទាំងអស់ដែលខ្លួនមាន ចំពោះភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យ តាមសំណូមពររបស់ភ្នាក់ងារ ។

ឆ- ផ្តល់ទៅភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យ នូវរូបថតបុរាណវត្ថុទាំងឡាយណាក៏ដោយដែលខ្លួនមាន ឬ អនុញ្ញាតិអោយភ្នាក់ងារនោះថតរូបណាមួយដែលគេចង់បាន ។

ជ- បង្កលក្ខណៈងាយស្រួលដល់ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យនៅក្នុងពេលធ្វើអធិការកិច្ច ។

ឈ- ជូនពត៌មានដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ក្នុងករណីដែលមានការប្តូរទីកន្លែងលក់ដូររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា៣៤ :

ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យអាចចូលទៅក្នុងអាគារលក់ដូរ ហើយធ្វើការត្រួតពិនិត្យគត់ត្រាសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលមាននៅក្នុងអាគារលក់ទាំងនោះ និងជៀងផ្ទាត់បញ្ជីនៅគ្រប់ពេលដែលអធិការដ្ឋាន យល់ឃើញថាជាការចាំបាច់ក្នុងការធ្វើអធិការកិច្ច ។

ភ្នាក់ងារត្រួតពិនិត្យអាចចូលទៅធ្វើការត្រួតពិនិត្យក្នុងលំនៅឋានរបស់ពាណិជ្ជករ បើសិនជាលំនៅឋាននោះ ត្រូវបើធ្វើជាឃ្លាំងឬអាគារលក់ ស្របទៅតាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីអនុញ្ញាត ដែលចេញអោយពាណិជ្ជករនោះ ។

មាត្រា៣៥ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចដកហូតលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើពាណិជ្ជកម្មលើបុរាណវត្ថុ ពេលដែល ពិនិត្យឃើញម្ចាស់ដែលមានការអនុញ្ញាតនោះធ្វេសប្រហែស ឬរំលោភទៅលើកាតព្វកិច្ចណាមួយ ឬដោយសារតែអ្នកនោះបានទទួលការផ្តន្ទាទោសពីតុលាការមានសមត្ថកិច្ចដោយហេតុថា ខ្លួនបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទបញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា៣៦ :

នៅពេលដែលលិខិតអនុញ្ញាតត្រូវបានដកហូត ដូចមានចែងក្នុងបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា៣៥ នោះ ពាណិជ្ជករលែងមានសិទ្ធិទិញបុរាណវត្ថុទៀតហើយ ។

ពាណិជ្ជករនោះនឹងត្រូវអនុញ្ញាតអោយលក់បុរាណវត្ថុ ដែលខ្លួនកំពុងកាន់កាប់នៅឡើយក្នុងរយៈពេលមួយមិនលើសពី៦ខែ ។

ជំពូកទី៧
ការប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ

មាត្រា៣៧ :

នៅពេលកំពុងដំណើរការងារផ្សេងៗ ឬសកម្មភាពផ្សេងៗទៀត ហើយបានជួបប្រទះ សម្បត្តិវប្បធម៌ដូចជា ប្រាសាទបាក់បែក វត្ថុបុរាណ សំណល់ផ្ទះសំបែងបុរាណ ទីបញ្ចុះសព បុរាណ សិលាចារឹក ឬសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលទាក់ទងដល់បុរេប្រវត្តិវិទ្យា បុរាណវិទ្យា ជាតិពន្ធុវិទ្យា បាសាណភូតវិទ្យា ឬក៏សាខាដទៃទៀតនៃវិទ្យាសាស្ត្រ ដែលសិក្សាពីអតីតកាលឬ មនុស្សសាស្ត្រ អ្នកដែលបានប្រទះឃើញសម្បត្តិទាំងនេះ និងម្ចាស់អចលនវត្ថុត្រូវតែបញ្ឈប់ការងារ ឬសកម្មភាពនោះ រួចរាយការណ៍ជាបន្ទាន់ជូនភ្នាក់ងារនគរបាលក្នុងតំបន់ ។ ភ្នាក់ងារនគរបាលនោះត្រូវបញ្ជូនរបាយការណ៍នេះយ៉ាងប្រញាប់ ជូនទៅអភិបាលខេត្តក្រុង ។ អភិបាលខេត្តក្រុងត្រូវជូនព័ត៌មាននេះដល់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដើម្បីចាត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីធានាសង្គ្រោះសម្បត្តិវប្បធម៌និងរមណីយដ្ឋានវប្បធម៌នោះ ។

មាត្រា៣៨ :

ក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃយ៉ាងយូរ គិតចាប់ពីថ្ងៃទទួលសេចក្ដីរាយការណ៍ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៣៧ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវធ្វើកំណត់ជាលាយល័ក្ខអក្សរ ស្ដីពីការផ្អាកជាបណ្ដោះអាសន្ន នូវការងារជួសជុល ឬសាងសង់ និងស្ដីពីវិធានការសង្គ្រោះដែលត្រូវអនុវត្ត ។

បើក្នុងរយៈពេល៣០ថ្ងៃ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចមិនបានធ្វើកំណត់ជាលាយល័ក្ខអក្សរ ជូនជាព័ត៌មានទៅម្ចាស់ អចលនវត្ថុទេនោះ ការផ្អាកជាបណ្ដោះអាសន្នត្រូវទុកជាអសារបង់ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវសំរេចជាស្ថាពរនូវវិធានការចំពោះការប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ ។

មាត្រា៣៩ :

សម្បត្តិវប្បធម៌ជាចលនវត្ថុដែលប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ ត្រូវចាត់ទុកជាសម្បត្តិសាធារណៈ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវផ្តល់រង្វាន់លើកទឹកចិត្តដល់អ្នកប្រទះឃើញដោយចៃដន្យ ដោយកំណត់តាមការព្រមព្រៀងគ្នា ឬតាមការវាយតម្លៃរបស់អ្នកជំនាញ ក្នុងរយៈពេលបីសប្តាហ៍ក្រោយពីបានរកឃើញ ។

ជំពូកទី៨

ការជីករុករកវត្ថុបុរាណ

មាត្រា៤០ :

គ្មានជនណាមួយអាចធ្វើការជីករុករក ឬធ្វើការវាស់ស្ទង់លើដី ឬក្រោមដី ក្នុងគោលបំណងស្រាវជ្រាវរកសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមានផលប្រយោជន៍ដល់ការសិក្សាខាងបុរេប្រវត្តិវិទ្យា ប្រវត្តិវិទ្យា បុរាណវិទ្យា ជាតិពន្ធុវិទ្យា បាសាណីភូតវិទ្យា ឬសាខានៃវិទ្យាសាស្ត្រផ្សេងៗ ដែលសិក្សាពីអតីតកាល ឬទាក់ទងដល់មនុស្សសាស្ត្រដោយមិនបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតជាមុនពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចឡើយ ។

មាត្រា៤១ :

មានតែស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលមានជំនាញ មានបទពិសោធន៍និងមានធនធានគ្រប់គ្រាន់ ហើយដែលត្រូវបានអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលស្គាល់ទេ ទើបអាចអនុញ្ញាតិអោយធ្វើការជីករុករក វត្ថុបុរាណបាន ។

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របរទេស ដែលបានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតិអោយធ្វើការជីករុករកត្រូវតែសហការជាមួយស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រជាតិ ក្នុងការអនុវត្តការងាររបស់ខ្លួន ។

មាត្រា៤៣ :

ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតិអោយធ្វើការជីករុករកបុរាណវត្ថុមានសិទ្ធិ :

ក- ជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិវិទ្យាសាស្ត្រ ចំពោះវត្ថុដែលបានរកឃើញ ។

ខ- ជាម្ចា ស់កម្មសិទ្ធិនៃសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលខ្លួនអាចបានទទួលក្នុងល័ក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា៤៤ កថាខណ្ឌ ទី២ ។

គ- ទទួលអាទិភាពក្នុងការផ្សាយលទ្ធផលវិទ្យាសាស្ត្រ នៃការជីករុករកក្នុងល័ក្ខខណ្ឌ ដែលលទ្ធផលនោះ ត្រូវផ្សាយក្នុងរយៈពេលដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤២ ចំណុច "ឈ" ។

មាត្រា៤៤ :

សម្បត្តិវប្បធម៌ ទាំងចលនវត្ថុ និងអចលនវត្ថុ ដែលបានរកឃើញដោយស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រ គឺជាសម្បត្តិសាធារណៈ ។

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចជូនដល់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្រនេះបាន នូវវត្ថុបុរាណមួយដែលដូចគ្នាទាំងស្រុងនិងវត្ថុដែលមានរួចហើយ ព្រមទាំងវត្ថុណាដែលមិនមែនជាវត្ថុចាំបាច់ ដោយហេតុថា មានរក្សាទុករួចហើយ នូវវត្ថុដែលមានលក្ខណៈដូចគ្នាបេះបិទនឹងវត្ថុដែលរកឃើញនោះ ទាំងខាងប្រភេទរចនាបថ វត្ថុធាតុរបៀបផលិត ក៏ដូចជាមានតំលៃខាងវិទ្យាសាស្ត្រ ឬសិល្បៈ ។ ការផ្តល់ជូននេះអាចធ្វើបាន តែក្នុងល័ក្ខខណ្ឌដែលសម្បត្តិវប្បធម៌នេះត្រូវបានយកមកតម្កល់ទុកក្នុងស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របច្ចេកទេស សំរាប់សាធារណជន ។

មាត្រា៤៥ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចជានាក់បំរើត្រួតពិនិត្យការជីករុករក និងជួយចាត់ចែងការចាំបាច់ ដើម្បីការពារបរិវេណការដ្ឋាននោះ ។

មាត្រា៤៦ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច អាចអនុញ្ញាតិអោយធ្វើការជីករុករក នៅលើដីជាកម្មសិទ្ធិឯកជន បន្ទាប់ពីបានជូនដំណឹងជាមុនដល់ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ។

អ្នកជីករុករកត្រូវធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌទឹកដីដែលនឹងជីករុករកនោះ ហើយលុះត្រាតែបាន ទទួលការស្រុះស្រួលពីភាគីទាំងអស់ ទើបអាចចាប់ផ្តើមធ្វើការងាររបស់ខ្លួនបាន ។

អ្នកជីករុករកបុរាណវត្ថុ ត្រូវធ្វើការងារនោះក្នុងរយៈពេលពីរឆ្នាំហើយនឹងអាចបន្តទៅទៀត បានក្រោយរយៈពេលពីរឆ្នាំនេះ ។

មាត្រា៤៧ :

ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ ក្នុងល័ក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៦ មានសិទ្ធិនឹងកាន់កាប់ដីឡើងវិញនិងទទួលបាន នូវប្រាក់បំណាច់ចំពោះការខកខានពុំបានស្នាក់អាស្រ័យនៅប្រកបមុខរបរនិងចំពោះការបង់ខាត ឬខូចខាតផ្សេង ៗទៀត ជាយថាហេតុ ។

មាត្រា៤៨ :

ក្នុងករណីដែលប្រទះឃើញសម្បត្តិវប្បធម៌ជាអចលនវត្ថុ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាច ប្រើសិទ្ធិដកហូត ស្របតាមច្បាប់ស្តីពីការដកហូតកម្មសិទ្ធិ ដោយយោងទៅលើផលប្រយោជន៍ សាធារណៈ ។

មាត្រា៤៩ :

ក្នុងករណីដែលអ្នកមានច្បាប់អនុញ្ញាត្តិអោយធ្វើការជីករុករក បានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងកាតព្វកិច្ចណាមួយដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៤៤ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចសំរេចដកហូតច្បាប់អនុញ្ញាត្តិ ឬនិងសិទ្ធិលើកម្មសិទ្ធិ វិទ្យាសាស្ត្រ នោះមកវិញបាន ។

ការជីករុករកត្រូវផ្អាកសកម្មភាពភ្លាម គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានជូនដំណឹងជាលាយល័ក្ខណ៍អក្សរ ស្តីពីការដកហូតច្បាប់អនុញ្ញាត្តិវិញ ។

មាត្រា៥០ :

នៅពេលដែលច្បាប់អនុញ្ញាតិអោយធ្វើការជីករុករក ត្រូវបានដកហូតមកវិញ ហើយ អ្នកបានច្បាប់អនុញ្ញាតិនោះ មិនអាចទាមទារថ្លៃសំណងជំងឺចិត្តណាមួយ បណ្តាលមកពីការបញ្ឈប់ការរុករក ឬសោហ៊ុយដែលខ្លួនបានចំណាយ នោះឡើយ ។

ផ្នែកទី៦
ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា៥១ :

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ណាមួយទៅក្រៅដែនដីកម្ពុជា ត្រូវហាមឃាត់បើសិនជាគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណពិសេសដើម្បីនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលចេញដោយអាជ្ញាធរ មានសមត្ថកិច្ចទេនោះ ។

មាត្រា៥២ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចេញសេចក្តីសំរេចក្នុងរយៈពេលបីខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលអ្នកសុំនាំចេញបានបំពេញទំរង់បែបបទជូនអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់សព្វរួចហើយ ។

មាត្រា៥៣ :

ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវបង់ពន្ធនិងអាករផ្សេងៗ ។
ការកំរិតប្រាក់ពន្ធនិងអាករលើសម្បត្តិវប្បធម៌ត្រូវកំណត់ដោយច្បាប់ ។

មាត្រា៥៤ :

មុននឹងផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញណាមួយ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវធានាអោយបានច្បាស់ថា :

ក- ការនាំចេញនឹងមិនបណ្តាលអោយខ្សត់ខ្សោយធនធានបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ជាតិឡើយ ។

ខ- សមុច្ច័យសាធារណៈនៅមានសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលមានរូបភាពដូចគ្នាទៅនឹងសម្បត្តិ វប្បធម៌ដែលត្រូវបាន ស្នើសុំធ្វើការនាំចេញ ។

គ- សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលអនុញ្ញាតអោយនាំចេញ មិនមែនជាវត្ថុ ដែលមានតំលៃខ្ពស់សំរាប់ផ្នែក ពិសេសណាមួយ នៃការសិក្សាអំពីវិទ្យាសាស្ត្រ អតីតកាលឬវិទ្យាសាស្ត្រមនុស្សទូទៅនោះទេ ។ បែបបទនាំចេញ សម្បត្តិវប្បធម៌ ប្រភេទសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលត្រូវ អនុញ្ញាតអោយនាំចេញ និងប្រភេទសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលមិនអនុញ្ញាតអោយនាំចេញ ត្រូវកំណត់ដោយ អនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា៥៥ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចត្រូវចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ សំរាប់ការនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចតទៅ :

- សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានអោយដល់ស្ថាប័នវិទ្យាសាស្ត្របរទេស ដែលមានការអនុញ្ញាត អោយធ្វើការជីករុករក ស្របតាមមាត្រា ៤៤ កថាខណ្ឌទី២
- សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបញ្ជូនទៅបរទេសសំរាប់មួយរយៈពេល ដើម្បីតាំងពិពរណ៍ឬក្នុង ទិសដៅសិក្សាស្រាវជ្រាវ វិទ្យាសាស្ត្រ
- សម្បត្តិវប្បធម៌ជាថ្នូរជាមួយសម្បត្តិមកពីសារមន្ទីរ ឬស្ថាប័នបរទេស
- សម្បត្តិវប្បធម៌នាំចូលស្របច្បាប់មកក្នុងទឹកដីកម្ពុជា

ប៉ុន្តែក្នុងករណីសម្បត្តិវប្បធម៌ដូចរៀបរាប់ក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ត្រង់ចំណុចទី២ នៃមាត្រានេះ ការនាំចេញមួយរយៈពេល ត្រូវតែគោរពល័ក្ខខណ្ឌផ្សេងៗ ដើម្បីធានាកុំអោយមានការខូចខាត ព្រមទាំងការបញ្ជូនមកវិញ នូវសម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនោះ ។

មាត្រា៥៦ :

ការប៉ុនប៉ងនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ ដោយគ្មានអាជ្ញាប័ណ្ណ ត្រូវឃាត់ទុកនិងរឹបអូសយកសម្បត្តិវប្បធម៌ ទាំងនោះ ទុកជាសម្បត្តិសមុច្ច័យសាធារណៈ ។

មាត្រា៥៧ :

អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចអាចទាមទារយកវិលសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលមានការចំនាស់មិន អោយនាំចេញ ដោយសារមានហេតុផលសំខាន់ៗជៀសវាង ធ្វើអោយមានការសង្ស័យថាប៉ុនប៉ងនាំចេញដោយខុសច្បាប់ ។ សម្បត្តិវប្បធម៌ទាំងនេះ ត្រូវបញ្ចូលជាសម្បត្តិសមុច្ច័យសាធារណៈ ដោយមានការទូទាត់តំលៃតាមការស្រុះស្រួលគ្នា ឬតាមការវាយតំលៃរបស់អ្នកជំនាញការ ។

ផ្នែកទី ១០

ការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌

មាត្រា៥៨ :

ការនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបាននាំចេញដោយល្មើសនឹងច្បាប់របស់ប្រទេសដើមត្រូវហាមឃាត់ ។ បែបបទនាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា៥៩ :

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលដោយខុសច្បាប់ ត្រូវឃាត់ទុកនិងដាក់ក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ។ ឈរលើគោលការណ៍បដិការ រាជរដ្ឋាភិបាលអាចចេញសេចក្តីសំរេចប្រគល់សម្បត្តិវប្បធម៌នោះ ទៅប្រទេសដើមវិញ ស្របតាមកិច្ចព្រម ព្រៀង និងច្បាប់អន្តរជាតិ ។

មាត្រា៦០ :

ចំណាយដែលពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការបញ្ជូនសម្បត្តិវប្បធម៌ទៅវិញ គឺជាបន្ទុករបស់រដ្ឋដែលទាមទារ ។

មាត្រា៦១ :

សម្បត្តិវប្បធម៌ដែលនាំចូលស្របច្បាប់ ត្រូវតែប្រកាសជូនដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារគយ ។

បង្កាន់ដៃដែលទីចាត់ការគយចេញអោយម្ចាស់កម្មសិទ្ធិជាភ័ស្តុតាងនោះត្រូវយកមកបង្ហាញភ្នាក់ងារគយឡើងវិញ នៅពេលត្រូវនាំរបស់នោះចេញសាជាថ្មី ។

ជំពូកទី១១

ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា៦២ :

សេចក្តីសំរេចរបស់អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ដោយយកច្បាប់នេះជាមូលដ្ឋាន អាចបើកលទ្ធភាពអោយតវ៉ាបានចំពោះមុខតុលាការ ។

មាត្រា៦៣ :

ក- ត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ខែ ទៅ៥ឆ្នាំ ព្រមទាំងពិន័យជាទឹកប្រាក់តាមតម្លៃ ដែលអ្នកជំនាញបានប៉ាន់ស្មាន ចំពោះជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តល្មើស ដោយ ធ្វេសប្រហែស ក្នុងប្រការដូចរៀបរាប់ខាងក្រោមនេះ :

- លក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ប្តូរទីតាំង បំផ្លាញចោល ពង្រីចពង្រីល បំផ្លែងរូបរាង ឬជួសជុលស្តាបនាឡើងវិញ នូវសម្បត្តិវប្បធម៌ ដែលបានចុះក្នុងបញ្ជីសារពើភណ្ឌ ដោយ មិនបានជូនដំណឹង ជាមុន (មាត្រា ៩ កថាខណ្ឌទី១) ។
- លក់ឬផ្ទេរកម្មសិទ្ធិសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានស្នើអោយចាត់ថ្នាក់ ឬដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ (មាត្រា ២១ និង ២៨ កថាខណ្ឌទី២) ។
- ប្តូរទីតាំង បំផ្លាញចោល ពង្រីចពង្រីល បំផ្លែងរូបរាង ឬជួសជុលដោយគ្មានការអនុញ្ញាតនូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានស្នើអោយចាត់ថ្នាក់ ឬដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ (មាត្រា ២៣ កថាខណ្ឌទី១) ។
- មិនបានរក្សាការពារដោយត្រឹមត្រូវ នូវសម្បត្តិវប្បធម៌ដែលបានចាត់ថ្នាក់រួចហើយ ដែលខ្លួនជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ (មាត្រា ២៥ កថាខណ្ឌទី១) ។

- ធ្វើ ឬប៉ុនប៉ងធ្វើ ដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត្តិ នូវការងារទាំងឡាយណាដែលច្បាប់តម្រូវ អោយមានការអនុញ្ញាត្តិ (មាត្រា ៣១ និង ៤០) ។

- មិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចដែលត្រូវខ្លួនអនុវត្តតាមបទបញ្ញត្តិនៃមាត្រា ៣៣ និង ៤៤ ។

- មិនបានប្រកាសអំពីការរកឃើញសម្បត្តិវប្បធម៌ នៅក្នុងអំឡុងពេលសាងសង់ និងមិនបាន បញ្ឈប់ ការងារនោះភ្លាម (មាត្រា ៣៧) ។

- នាំចេញឬប៉ុនប៉ងនាំចេញសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយគ្មានការអនុញ្ញាត្តិ (មាត្រា ៥១និង ៥៦) ។

- មិនអនុវត្តតាមល័ក្ខខណ្ឌកំណត់នៃការនាំចេញមួយរយៈ (មាត្រា ៥៥ កថាខណ្ឌ ទី២)

- នាំចូលសម្បត្តិវប្បធម៌ដោយខុសច្បាប់ (មាត្រា ៥៨) ។

- មិនបានប្រកាសជូនដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារគយ អំពីការនាំចូលដោយស្របច្បាប់ នូវសម្បត្តិ វប្បធម៌ (មាត្រា ៦១ កថាខណ្ឌទី១) ។

- មិនអនុវត្តតាមល័ក្ខខណ្ឌកំណត់នៃការនាំចេញមួយរយៈ (មាត្រា ៥៥ កថាខណ្ឌទី២)

ខ- ជនណាដែលប្រព្រឹត្តបទល្មើសដោយចេតនា ដូចចំណុចរៀបរាប់ខាងលើ ត្រូវទទួលទោសជាប់ពន្ធនាគារ ពី ២ឆ្នាំដល់៨ឆ្នាំ និងពិន័យទ្វេគុណនៃតម្លៃសម្បត្តិវប្បធម៌នោះ តាមតំលៃដែលអ្នកជំនាញ បានប៉ាន់ស្មាន ។

ក្នុងករណីខ្វះដូចមានចែងក្នុងចំណុច (កនិងខ) ខាងលើនេះ ទោសនេះគ្រាន់តែជាប់ ពន្ធនាគារ ឬគ្រាន់តែបង់ប្រាក់ពិន័យ ។

មាត្រា៦៤ :

ខុតបំរុងនៅដដែល នូវបទល្មើសពីទោសព្រហ្មទណ្ឌ ដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៣ ពិរុទ្ធបាលដែលបញ្ញត្តិក្នុង មាត្រា ២១, ៤៤, ៣៥, ៤៩, ៥៦, និង ៥៩ ត្រូវតម្កល់ខុតដដែល ។

មាត្រា៦៥ :

បទល្មើសទាំងឡាយត្រូវចុះក្នុងកំណត់ហេតុ ដែលធ្វើឡើងដោយមន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ និងដោយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ជាពិសេសភ្នាក់ងារគយដែលបានធ្វើសម្បថ ព្រមទាំងដោយមន្ត្រីអភិរក្ស និងបុគ្គលិកដទៃទៀតនៃសារមន្ទីរសាធារណៈដែលត្រូវបានតាក់តាំងនិងបានធ្វើសម្បថចំពោះការងារនេះ ។

ជំពូកទី៣

អវសានប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា៦៦ :

បទបញ្ញត្តិទាំងឡាយណា ដែលផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ត្រូវទុកជានិរាករណ៍ ។

មាត្រា៦៧ :

ច្បាប់នេះត្រូវប្រកាសជាប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ១៩៩៦

នរោត្តម សីហនុ